

สวัสดีครับเพื่อนสมาชิก RicherStock.com และนักลงทุนทุกท่าน

การเคลื่อนไหวของราคาหุ้นจะมีการเคลื่อนไหวขึ้นและลงเป็นจังหวะที่เราเรียกว่า Cycles ดังนั้นผมจึงนำเสนอบทความเรื่อง ราคาหุ้นเป็นวัฏจักร (cycle) ซึ่งเป็นเนื้อหาบทหนึ่งของหนังสือเล่มใหม่ (เล่มที่ 3) ที่กำลังจัดเตรียม

หวังว่าท่านจะได้รับประโยชน์จากบทความนี้ไม่มากก็น้อยนะครับ

ขอบคุณครับ

www.RicherStock.com

บทที่-3

ราคาหุ้นเป็นวัฏจักร (CYCLE)

ท่านคงเคยไปตลาดนัด หรือตลาดจตุจักรเพื่อจับจ่ายซื้อของกันนะครับ สมมุติว่าท่านกำลังมองหาภาพเขียนสีน้ำมันสักรูปหนึ่ง ราคารูปภาพที่ตลาดนัดสามารถต่อรองกันได้ และหากพอใจเรื่องฝีมือและราคารูปภาพก็ตกลงชำระเงินกันได้เลย

การที่เราซื้อสินค้าขึ้นใดชิ้นหนึ่ง แสดงว่าเราพอใจในคุณภาพและราคาสินค้าชิ้นนั้น แต่อาจจะมีใครบางคนที่มีมองต่างมุมจากเราเช่น อาจจะมีมองว่าคุณภาพก็ถือว่าใช้ได้แต่ราคายังคงแพงเกินไป หรือบางคนอาจจะมองว่าราคาช่างถูกเสียเหลือเกิน ดังนั้นแม้ว่าสินค้าเป็นชิ้นเดียวกันแต่มุมมองหรือทัศนคติต่อราคาสินค้าไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน สินค้าชิ้นเดียวกันอาจจะถูกซื้อขายมากกว่า 1 ครั้งขึ้นไปก็ได้

เราลองมาจินตนาการดูว่า เราฝากรูปภาพที่เพิ่งซื้อนั้นไว้ที่ร้านเพื่อฝากขายต่อ และตั้งราคาเพิ่มขึ้นจากที่เพิ่งซื้อกับทางร้านอีก 25% ซึ่งต่อมาในวันถัดมาปรากฏว่ามีคนสนใจรูปภาพนี้และก็ยินดีจ่ายเงินเป็นค่ารูปตามที่เจ้าของภาพคนใหม่ฝากไว้ที่ร้าน แสดงว่ารูปภาพไม่มีการเคลื่อนย้ายเลย มีแต่ผู้ที่สนใจรูปภาพนี้แวะเวียนกันเข้ามาเสนอซื้อเสนอขายกัน และนี่เองที่ทำให้ราคาภาพหรือราคา

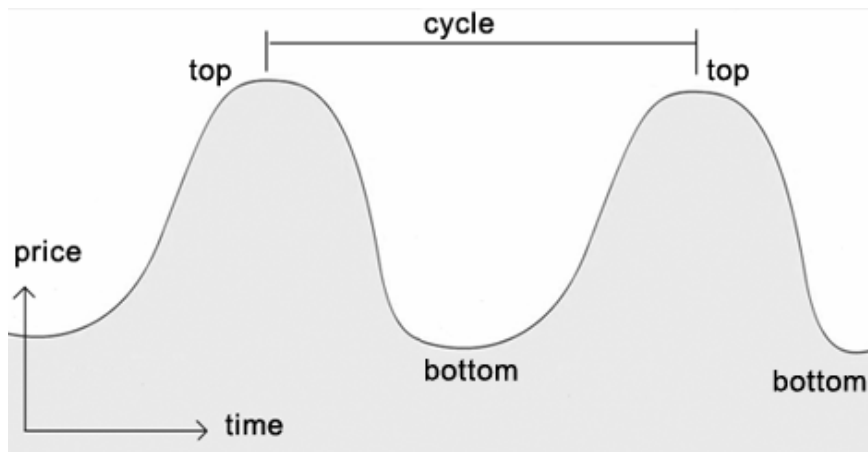
สินค้าไม่หยุดนิ่ง มีการเคลื่อนไหวตลอดเวลาตามความรู้สึกรอขายได้และอยากขาย (demand-supply) ดังนั้นความเป็นเจ้าของรูปภาพนี้อาจจะผลัดมือกันมากกว่า 2 รายเป็นต้นไป

ถ้าความต้องการอยากได้รูปภาพนี้มีมาก ราคา ก็จะสูงขึ้นเรื่อยๆตาม demand ของคนซื้อ แต่ถ้ารูปภาพนี้ตกยุคทำให้ความต้องการหรือความอยากได้รูปภาพนี้ลดลงก็จะทำให้ราคาลดลงไปเช่นกัน

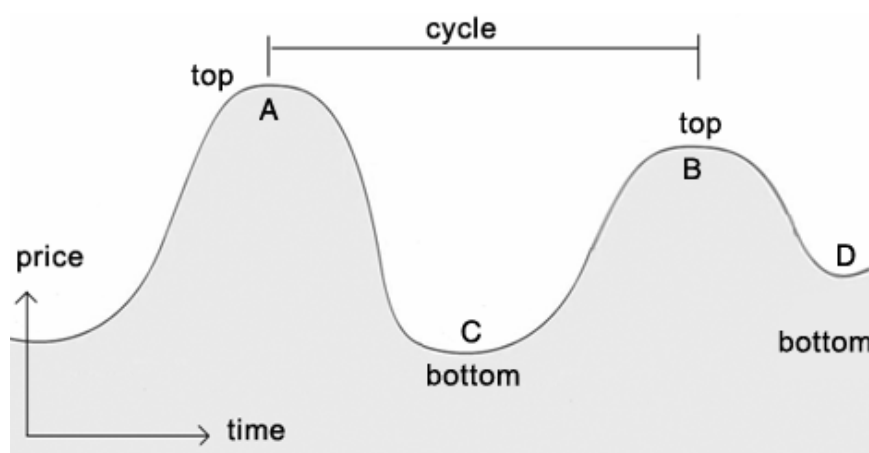
เมื่อเปลี่ยนสินค้าจากรูปภาพเป็นหลักทรัพย์(หุ้น) แทนที่จะฝากหลักทรัพย์ไว้ที่ร้านค้าในตลาดดจตุจักร ก็ฝากหลักทรัพย์ไว้ที่ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์แทน การซื้อขายหลักทรัพย์ก็เพียงแค่เสนอราคา bid กับ offer ทำให้หลักทรัพย์มีการผลัดเปลี่ยนความเป็นเจ้าของได้หลายรอบโดยที่หลักทรัพย์นั้นยังฝากไว้ที่ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์

ความต้องการซื้อและความต้องการขายหลักทรัพย์นี้เองที่ทำให้ราคาลักทรัพย์หรือราคาหุ้นมีการเคลื่อนไหวเป็น cycle กล่าวคือราคามีขึ้นและมีลง วันใดที่นักลงทุนต้องการหุ้นตัวนั้นๆพร้อมๆกันก็ต้องแย่งกันซื้อ (bid) ทำให้ราคาหุ้นขยับขึ้นไป แต่ถ้าวันใดที่หุ้นตัวนี้ไม่เป็นที่ต้องการของนักลงทุนก็จะถูกเทขายออกมาทำให้ราคาหุ้นปรับตัวลดลง และต้องรอเวลาเพื่อให้นักลงทุนกลับมาให้ความสนใจกับหุ้นตัวนี้ใหม่อีกครั้ง

Cycle (ไซเคิล) จึงหมายถึงเหตุการณ์หนึ่งๆที่เราสนใจโดยมีการเปลี่ยนแปลงจากจุดหนึ่งไปอีกจุดหนึ่งในช่วงเวลาแต่ละรอบใกล้เคียงกัน เช่นกรณี ลมบก ลมทะเล เกิดสลับกันในช่วงระยะเวลา 1 วัน กลางวันและกลางคืนเกิดเป็นรอบเช่นกันโดยมีรอบละ 1 วัน เมื่อนำเรื่อง cycle มาใช้กับหุ้นก็จะหมายถึง ราคาหุ้นจะมีทั้งขึ้นและลงสลับกัน โดยระยะเวลาที่ห่างกันของจุดยอดกราฟ หรือระยะเวลาที่ห่างกันของจุดต่ำของกราฟเรียกว่า cycle

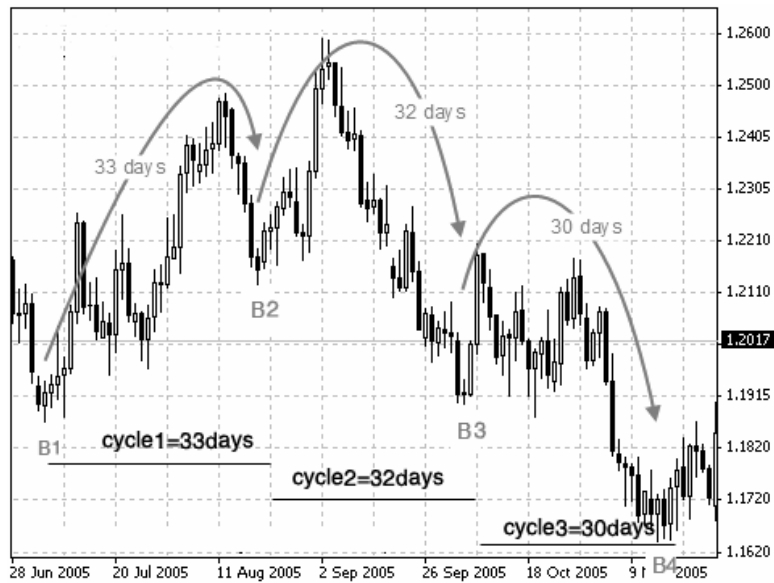
จากรูปเป็นการวัด cycle ของราคาหุ้นโดยการวัดจากจุด top ของกราฟ (ซึ่งอาจจะวัดจากจุด bottom ของกราฟก็ได้)

เนื่องจากในความเป็นจริงแล้ว การเคลื่อนไหวของราคาหุ้นขึ้นอยู่กับ *feeling* และ *demand-supply* ของนักลงทุน ดังนั้นจุด top และ bottom ของกราฟก็ไม่จำเป็นต้องอยู่ในระดับเดียวกัน จุด B เป็นจุด top ที่มีราคาต่ำกว่าจุด A การวัด cycle ให้วัดแน่นอนจากจุด A ไป B เช่นเดียวกับจุด bottom ก็ไม่จำเป็นต้องอยู่ในระดับเดียวกัน เช่นจุด D เป็นจุด bottom ของกราฟที่มีระดับราคาสูงกว่าจุด C การวัด cycle ก็ให้วัดระยะเวลาแน่นอนจากจุด C ไป D

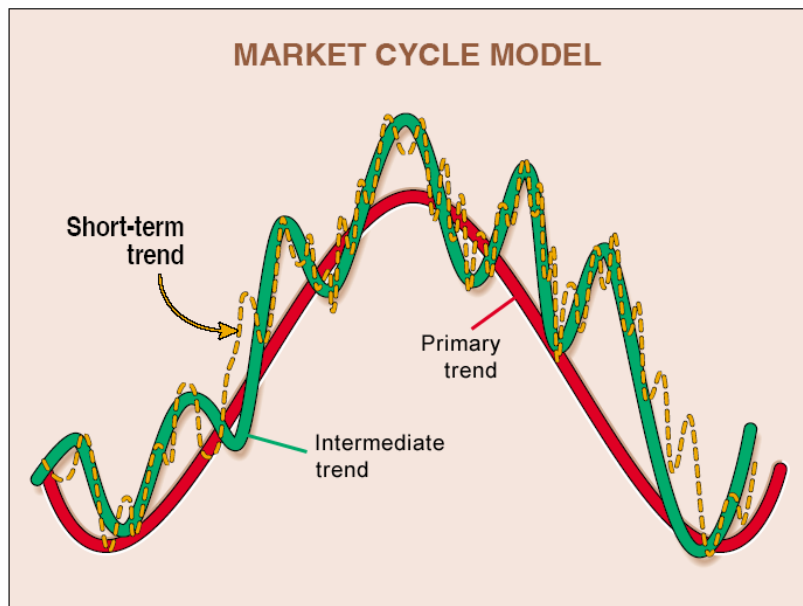
Cycle เมื่อวัดจากจุด A ไป B อาจจะไม่เท่ากับ cycle จากจุด C ไป D ดังนั้นเราต้องวิเคราะห์กราฟที่มีข้อมูลย้อนหลังมากกว่า 1 cycle และข้อสำคัญ

เราจะใช้ cycle เพื่อหาแนวโน้มจุดวกกลับของกราฟ เพื่อนำไปประกอบกับเครื่องมืออื่นๆ ในการกำหนดจุดซื้อขายต่อไป

จากรูป...จุด B1-B4 เป็นจุด bottom ของกราฟในแต่ละ cycle โดยที่ cycle1 วัดจาก B1 ไป B2 ใช้ระยะเวลา 33 วัน ส่วน cycle2 วัดจากจุด B2 ไป B3 ใช้ระยะเวลา 32 วัน ดังนั้นเมื่อราคาหุ้น rebound จากจุด B3 ขึ้นไปยอดกราฟรอบใหม่อีกครั้งหลังจากนั้นจะปรับตัวลดลงมา ซึ่งเราสามารถคาดคะเนได้ว่า ระยะเวลาที่ราคาหุ้นจะวิ่งลงไปจุด bottom ใหม่ที่ B4 จะใช้เวลาประมาณ 30-35 วัน ซึ่งเมื่อเราใช้ cycle วิเคราะห์หุ้นร่วมกับเครื่องมืออื่นๆ เราก็จะสามารถกำหนดจุดซื้อหุ้นที่จุด bottom ของ cycle ได้อย่างเหมาะสมและด้วยความเสี่ยงที่ต่ำอีกด้วย

ระดับของ Cycle (Degree of Cycle)

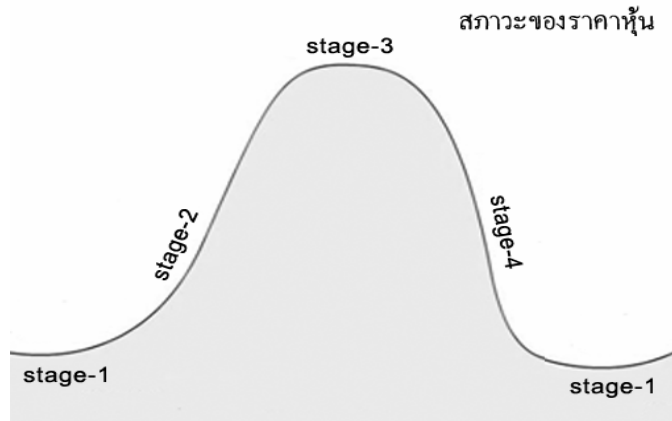

Cycle สามารถประยุกต์ใช้กับช่วงเวลาได้หลายสเกลตั้งแต่ระดับ รายนาที่ รายชั่วโมง รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน จนกระทั่งรายปี ขึ้นอยู่กับ style การลงทุนของแต่ละคน เช่นนักลงทุนที่ซื้อขายระบบมาร์จิ้น (margin) โดยซื้อหุ้นภาคเช้า และขายหุ้นออกภาคบ่าย clearing ภายในวันเดียวกัน ก็อาจจะวิเคราะห์กราฟหุ้นรายนาที่หรือรายชั่วโมง แต่ถ้าเป็นนักลงทุนที่ถือหุ้นข้ามวัน โดยซื้อและขายหุ้นภายในประมาณ 1 เดือน ก็ใช้กราฟรายวันวิเคราะห์ ซึ่ง cycle ก็จะเป็นหน่วยวันตามหน่วยเวลาของกราฟที่เราใช้วิเคราะห์นั่นเอง

ดังนั้น cycle จากช่วงเวลาระยะสั้นมากจะรวมตัวกันก่อให้เกิด cycle ที่มีช่วงเวลาที่มากขึ้นซึ่งก็เหมือนกับแนวโน้มราคาหุ้นระยะสั้นจะก่อตัวให้เกิดทิศทางแนวโน้มของราคาหุ้นในระยะยาวต่อไป

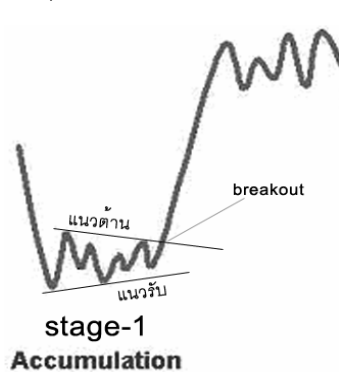
สภาวะของราคาหุ้น

เมื่อเราทราบกันแล้วว่าราคาหุ้นจะวิ่งขึ้นวิ่งลงสลับกันเป็น cycle ที่นี้เราจะมาดูกันว่า แล้วทำไมราคาหุ้นจึงเป็น cycle ทำไมราคาหุ้นไม่วิ่งขึ้นทะลุเพดาน กระดานหุ้น หรือทำไมราคาหุ้นไม่ดึงลงทะลุออกนอกจอกคอมพิวเตอร์ที่เราใช้ดูหุ้น ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะในแต่ละช่วงของ cycle จะเกิดพฤติกรรมและอารมณ์ของนักลงทุนต่างกันไป ทำให้ cycle เกิดสภาวะ (stage) 4 สภาวะดังรูป

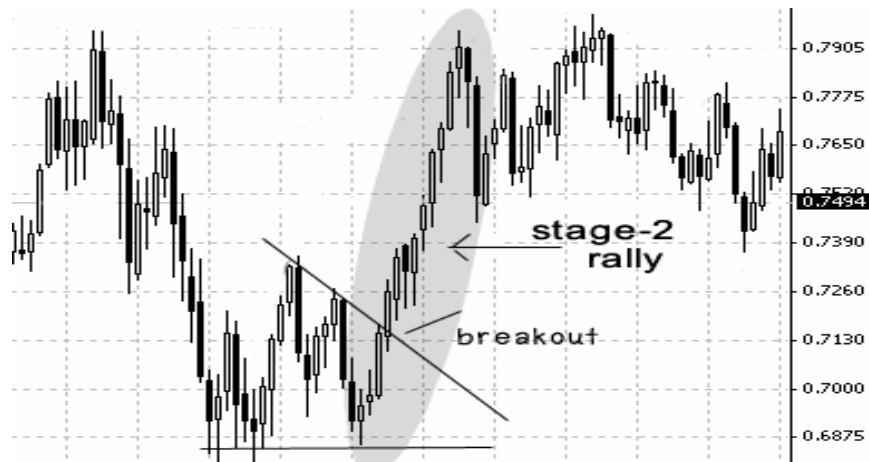
STAGE-1 : ACCUMULATION

ช่วงนี้เป็นช่วงที่นักลงทุนเริ่มสะสมหรือซื้อหุ้นเพิ่มเข้า port แต่ก็มีนักลงทุนบางกลุ่มยังไม่แน่ใจว่าราคาหุ้นจะ rebound และขึ้นต่อเนื่องได้ ทำให้นักลงทุนกลุ่มนี้ยังคงขายหุ้นออกมาในขณะที่ราคาหุ้นปรับตัวขึ้นมาเล็กน้อย ทำให้สภาวะนี้เกิด sideway สร้างแนวรับและแนวต้าน ต่อมาเมื่อมี demand ซื้อเข้ามาต่อเนื่อง ทำให้ราคาหุ้นสามารถ breakout แนวต้านช่วง sideway ขึ้นไปได้

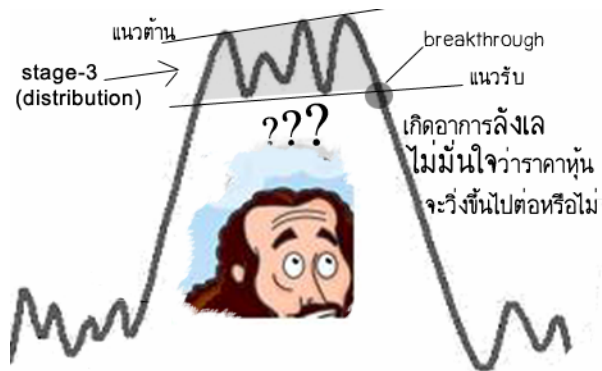
stage-1(accumulation) เป็นช่วงที่สะสมหุ้น และจะสิ้นสุด stage นี้ก็ต่อเมื่อราคาหุ้นได้ breakout แนวต้านช่วง sideway ขึ้นไปแล้ว ยังมีวิธีที่ใช้ในการพิจารณาว่าราคาหุ้นจะ breakout ขึ้นไปได้หรือไม่โดยการใช้ divergence ซึ่งท่านจะได้ศึกษาเรื่องนี้ได้ใน บทท้ายๆ

STAGE-2: RALLY

ช่วงนี้เป็นช่วงที่ราคาหุ้นได้ทะยานขึ้นต่อเนื่อง เป็นช่วงที่นักลงทุนต่างมองเห็นทิศทางของหุ้นตัวนี้พร้อมเพรียงกัน มีปริมาณซื้อขายเพิ่มขึ้น แรงซื้อสามารถเอาชนะแรงขายได้ นักลงทุนส่วนใหญ่สามารถขายหุ้นทำกำไรได้ในขณะนี้ แม้ราคาหุ้นจะปรับตัวลงมากก็จะมีแรงซื้อสนับสนุนทำให้ราคาปรับตัวลดลงมาไม่มาก และสามารถ rebound ขึ้นต่อไปได้ ทำให้นักลงทุนสามารถทำกำไรกันหลายรอบ happy กันถ้วนหน้า

STAGE-3: DISTRIBUTION

หลังจากที่ราคาหุ้นได้ทะยานขึ้นอย่างต่อเนื่องใน stage -2 นักลงทุนบางกลุ่มเพิ่งเริ่มเข้ามาซื้อหุ้นในช่วงท้ายของ stage-2 เพราะมีความรู้สึกว่าราคาหุ้นน่าจะมีโอกาสวิ่งขึ้นต่อได้ เนื่องจากมองว่าหุ้นตัวนั้นๆ ยังมี volume ซื้อขายคึกคักอยู่ และในขณะเดียวกันก็อย่าลืมว่า ยังมีนักลงทุนส่วนมากที่ซื้อหุ้นด้วยต้นทุนต่ำที่ช่วงต้นๆของ stage-2 และพร้อมที่จะขายหุ้นออกมาเพื่อทำกำไร

สภาวะนี้จึงเป็นสภาวะที่เกิดความลังเล เริ่มไม่แน่ใจว่าทิศทางของราคาหุ้นจะสามารถทะยานต่อไปได้หรือไม่ มีการขายทำกำไร และการซื้อกลับของนักลงทุนกลุ่มที่ยังไม่ได้ซื้อ ทำให้เกิดอาการ sideway และมีแนวรับและแนวต้านเกิดขึ้น เมื่อแรงขายมากกว่าแรงซื้อ หรือภาวะตลาดหมีสามารถเอาชนะกระทิงได้ ทำให้ราคาหุ้น breakthrough แนวรับลงมาได้ ถือว่าเป็นการจบ stage-3

นักลงทุนที่ยังกอดหุ้นใน stage-3 เป็นเพราะมีความหวังว่าราคาหุ้นยังมีโอกาสวิ่งขึ้นต่อไปได้ แต่หากราคาหุ้นไม่สามารถ breakout แนวต้านได้ แต่กลับ breakthrough แนวรับลงมา นักลงทุนควรลดขนาดของ port เพื่อลดความเสี่ยง

STAGE-4: DECLINE

การที่ราคาหุ้น breakthrough แนวรับใน stage-3 ลงมานั้น เป็นการยืนยันว่า จากจุด breakthrough นี้ราคาหุ้นจะเข้าสู่ช่วง stage-4 decline เป็นช่วงที่ราคาหุ้นเข้าสู่การปรับฐาน เกิดการเทขายหุ้นโดยมีแรงขายมากกว่าแรงซื้อ การขายมีทั้งขายเพื่อทำกำไรส่วนที่เหลือ หรือขายเพื่อลดการขาดทุน หรือขายเพราะอารมณ์หวาดกลัว ถ้าเป็นตลาดหุ้นต่างประเทศการขายช่วงนี้จะมีเรื่อง short sell เข้ามาผสมโรงด้วย แต่เนื่องจากตลาดหุ้นไทย นักลงทุนส่วนใหญ่ไม่ทำ short sell เนื่องด้วยยังมีความยุ่งยากและข้อจำกัดค่อนข้างมาก การวิเคราะห์หุ้นรายตัวในช่วง stage-4 จึงอนุมานว่านักลงทุนไม่ทำ short sell

(ณ ขณะนี้ตลาดอนุพันธ์ได้เปิดทำการแล้วตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2546 ซึ่ง
สินค้าตัวแรกของตลาดอนุพันธ์คือ SET50 INDEX FUTURES ท่านสามารถ
ทำการ short sell ได้ รายละเอียดดูเพิ่มเติมได้ที่ website ของตลาดอนุพันธ์
ที่ www.tfex.co.th)

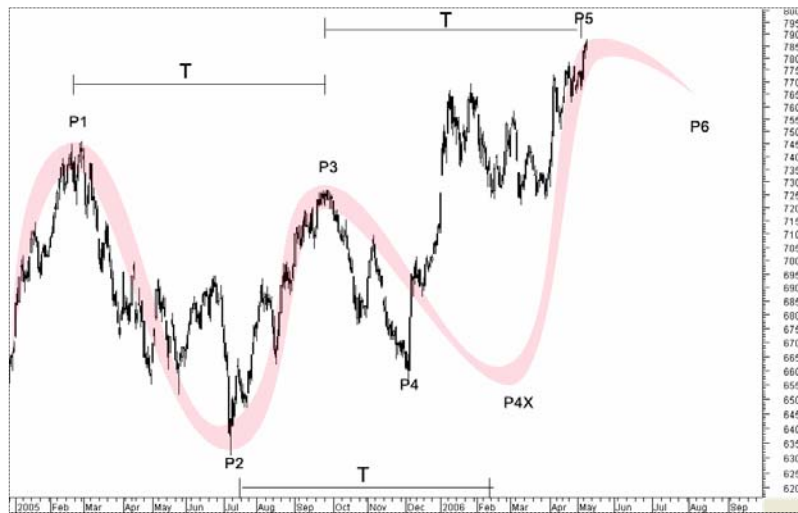
หมายเหตุ

Short Sell เป็นการยืมหุ้นมาขายโดยที่นักลงทุนไม่ต้องมีหุ้นตัวนั้น
ใน port หลังจากนั้นจึงค่อยซื้อหุ้นตัวนั้นกลับคืนมาแล้วนำส่งให้
ผู้ให้ยืม

วิวัฒนาการ CYCLE

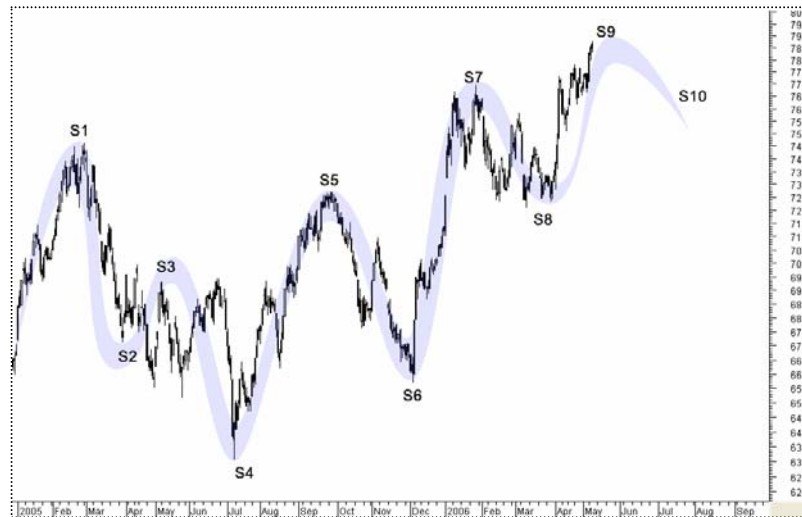
จากรูป.....ราคาหุ้นมีการเคลื่อนไหวขึ้นลงสลับกันซึ่งก็คือ cycle นั้นเอง ประเด็นคือที่เราจะมีวิธีกำหนดหรือเขียน cycle ได้อย่างไร

พิจารณาคจุด P1 และ P3 ซึ่งเป็นจุดยอดของกราฟ ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันเท่ากับ T จากจุด P3 วัดระยะเวลาไปด้านขวาให้เท่ากับ T กำหนดให้เป็นจุด P5 ซึ่งจุดนี้กำลังฟอร์มเป็นจุดยอดของกราฟ ส่วนจุด P2 เป็นจุดล่างของกราฟวัดระยะ T ไปด้านขวา ได้จุด P4X ข้อสังเกตคือจุด P4X จะอยู่ด้านขวาของจุด P4 ซึ่งเป็นจุดต่ำของกราฟ

เมื่อได้จุดที่เรากำหนดขึ้นมาได้แก่ P1,P2,P3,P4X,P5 หลังจากนั้นให้เขียนหรือวาดเส้นกราฟเพื่อโยงจุดเหล่านี้ ก็จะได้เส้นโค้งเส้นสีแดงขอเรียกว่าเส้น Cycle ซึ่งเราจะใช้เส้น cycle ที่วาดนี้คาดการณ์จังหวะขึ้นลงของราคาหุ้น ไม่ต้องกังวลเรื่องการวาดเส้น cycle ว่าจะถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์หรือไม่ เพราะการวาดเส้น cycle เพื่อคาดการณ์จังหวะขึ้นลงเท่านั้น

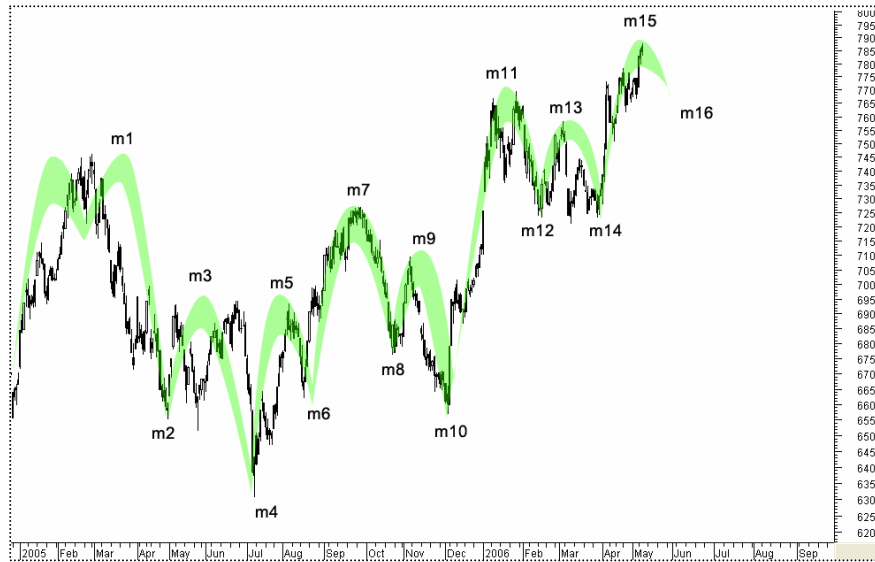
จากการวาดเส้น cycle ทำให้เราพอที่จะคาดการณ์ได้ว่าที่จุด P5 ซึ่งเป็นจุดที่ราคาหุ้นได้วิ่งขึ้นมาเพื่อสร้างจุดยอดกราฟนี้เอง น่าจะเป็นจุดที่มีความเสี่ยงสูง เพราะเป็นจุดที่ราคาหุ้นได้ไต่ระดับขึ้นมามากอีกทั้งเป็นช่วงเวลาตาม cycle ที่หุ้นจะวิ่งขึ้นมาสร้างยอดกราฟ นอกจากนี้เรายังคาดการณ์ต่อไปว่า เส้น cycle นี้จะวกกลับลงมาที่จุด P6 หลังจากผ่านจุด P5Cycle ที่วาดนี้จะใช้เวลาแต่ละรอบประมาณ 7 เดือน ซึ่งนับว่าเป็นระยะเวลาที่นานพอสมควร เป็น cycle ที่คาดการณ์ยาว การวาด cycle สามารถกำหนดช่วงระยะเวลาที่สั้นลงไปได้อีกด้วย

จากรูป...ลองมอง cycle ให้มีระยะเวลาที่สั้นลง โดยเริ่มต้นที่จุดยอดกราฟที่ S1 และพิจารณายอดกราฟที่ S3 โดยวัดช่วงระยะเวลาจาก S1-S3 จะใช้เวลาประมาณ 3-4 เดือนหรือเราเรียกว่า time cycle เท่ากับ 3-4 เดือน ใช้ time cycle เพื่อหาจุด turning แต่ละจุดของกราฟ จะได้จุด S1,S2,S3,S4,S5,S6 ,S7,S8,S9

ประเด็นที่สำคัญในการวาดเส้น cycle คือการคาดการณ์แนวโน้มราคาหุ้น ณ ช่วงเวลาปัจจุบันว่าอยู่ในช่วงใดของ cycle (accumulation, rally, distribution, decline) เพื่อจะได้กำหนดกลยุทธ์การซื้อหรือขายหุ้นต่อไป

เมื่อวาดเส้น cycle โดยใช้ time cycle ประมาณ 3-4 เดือนจะได้เส้น cycle สีม่วงและที่ปลายเส้นราคา ณ จุดที่ S9 เป็นช่วงเวลาที่ time cycle ใกล้เคียงกับรอบการเกิดราคา high อีกทั้งราคาหุ้นก็ไต่ระดับขึ้นมามากเช่นกัน ดังนั้นราคาหุ้น ณ ภาวะนี้มีความเสี่ยงค่อนข้างมาก มีหุ้นควรลด port แต่ถ้าไม่มีหุ้นอย่าเพิ่งซื้อ

เมื่อกำหนด time cycle ให้สั้นลงเป็น 1-2 เดือน จะสามารถวาดเส้น cycle ได้เส้นสีเขียว ทั้งนี้หลักการวาดเส้น cycle ยังคงใช้เหมือนเดิม และสามารถสร้างจุด turning ได้โดยเริ่มตั้งแต่จุด m1 ไปถึงจุด m15 แสดงว่าภายในระยะเวลาสั้นราคาหุ้นกำลังใกล้จุด turning และมีโอกาสที่จะปรับตัวลดลงเพื่อจบ cycle ที่จุด m16

เมื่อพิจารณาทั้ง 3 cycle แล้ว time cycle ทั้งสามช่วง ได้เวลาที่สอดคล้องกันที่จะเกิดจุด turning ทำให้โอกาสที่ราคาหุ้นจะเกิดการปรับฐานมีค่อนข้างสูง ดังนั้นวิธีการจัดการ port ก็ต้องลดความเสี่ยงลง

หมายเหตุ
ท่านสามารถศึกษาเรื่อง cycle เพิ่มเติมได้ที่บทที่.....CYCLE ANALYSIS

สรุป

1. **Cycle** คือช่วงเวลาของรอบการขึ้นลงของราคาหุ้น โดยวัดแต่ละ cycle ระหว่างจุด **top** หรือ ระหว่างจุด **bottom** ของกราฟ และสามารถกำหนดช่วง cycle เป็นได้ตั้งแต่ระดับ นาที ชั่วโมง สัปดาห์ เดือน ปี
2. **Cycle** ประกอบด้วย 4 สภาวะ (**stage**) ได้แก่
  - **Stage1 : Accumulation** เป็นสภาวะสะสมหุ้น
  - **Stage2: Rally** เป็นสภาวะที่หุ้นวิ่งทะยาน
  - **Stage3: Distribution** เป็นสภาวะที่เกิดอาการลงเผล
  - **Stage4: Decline** เป็นสภาวะหุ้นปรับฐานราคา
3. **Cycle** นำมาใช้พยากรณ์เรื่องช่วงเวลาที่เหมาะสมในการซื้อ หรือขายหุ้น แต่ไม่ควรใช้ cycle เพียงลำพังในการวิเคราะห์จุดซื้อหรือจุดขาย ควรใช้ cycle ร่วมกับเครื่องมืออื่นๆ เช่น **divergence, reversal pattern, indicators** เป็นต้น เพื่อประกอบการตัดสินใจ